

Ökocsibe kalandjai

A mesét élőben a Gellérthegyi Hasznos Hulladék úton lehet megtekinteni interaktív játékokkal és oktatótáblákkal együtt. A tanösvény mellett új játszótér is várja a gyerekeket, mely a „kőcsikós játszótér” felújított változata.

Térkép a tanösvény megtalálásához: <https://goo.gl/maps/ZiCPg>

I. rész: Az erdő fohásza

Ökocsibe egy második kerületi iskolába járt, szép zöld környezetben élt és tanult. Egy kellemes tavaszi napon Ökocsibe tanító nénije és tanító bácsija elhatározta, hogy megismerteti osztályát a környezetvédelemmel, mert úgy érezték, a gyermekek nagyon érdekli ez a téma.

Elvitték hát az osztályt szép hazai tájakra, ahol bebarangolhatták a festői szépségű magyar dombokat, hegyeket, s rónaságot. Kirándulásaikon olyan bölcs embereket is meglátogattak, akiktől mindent megtudhatnak a hétköznapi környezetvédelemről, vagyis az emberiség által termelt hulladékok óriási veszélyeiről, a szelektív gyűjtésről, az újrahasznosításról, sőt a komposztálásról, s a tudatos vásárlásról is!

Első kirándulásuk a Nagy-Hárs-hegyre vezetett, ahol megmászták a Kaán Károly-kilátót, megcsodálták az eléjük táruló kilátást, és megértették, miért mondta Krisztián bácsi: „Budapestet Európában a Duna királynőjeként emlegetik.” Valóban, a változatos domborzat, a városba is benyúló erdők, a Várnegyed, a Pilis-hegység, a Gellért-hegy és a Duna olyan festői, hogy annál szebbet álmodni sem lehet.

Az erdei ösvények mentén azonban láttak hűtőszekrényt, ceruzaelemeket, műanyag palackokat, s üvegeket is... Ökocsibe és barátai nem értették: hogyan kerülhetek az erdőbe ez a sok minden? Amit tudtak összeszedgettek kis hátizsákjukba, hogy megtisztítsák a hárs-hegyi ösvényt.

Másnap környezetismeret órán megtudták tanítóiktól, hogy hazánkban évente majdnem két Gellért-hegy méretű kupacot építhetnénk a sok hulladékból, amit kidobunk. Hmm... Elgondolkodtató!

Ildikó nénivel arról is beszélgettek, hogy a műanyag palackok, üvegek soha, de soha nem bomlanak le a természetben, tehát, ha ilyet találunk, és azt elvisszük a szelektívbe, azzal sokat teszünk a tiszta és egészséges környezetért.

II. rész: A hulladékpiramis

Második kirándulásukon egy kis szurdokba vitte őket két tanítójuk. Tájvédelmi körzet volt ez, így nem szakítottak le a szép virágokból egyetlen szálát sem, inkább elhatározták, szüleiknek is megmutatják majd ezt az eldugott kis helyet a Kuruclesi út közelében.

Miki bácsi az erdész várta őket a szurdok bejáratánál, aki sokat mesélt a hulladékok lehetséges sorsáról. - „**A legjobb dolog**, ami történhet egy hulladékkal, hogy meg sem születik!” - mondta tréfásan. - „Ezt úgy képzeljétek el, hogy a boltba vászonszatyrot viszünk, és így nem kell zacskót kérnünk, répából és sajtból pedig a csomagolt helyett a csomagolás nélkülit vesszük meg.”

Az erdő szélén találtak hintát és egy biciklipályát. A hinta régi autógumiból volt, az ugratók pedig százéves bontott gerendákból. - „Ez az újrahasználat, amikor a hulladékot más célokra még felhasználjuk, így nem kell új anyagot vásárolni és nem is növeljük a hulladékhegyeket.” - ismertette a **második** legjobb megoldást Miki bácsi. - „És az újrahasznosítás okos dolog?” - kérdezte Ökocsibe.

- „Köszönöm kérdésedet! Pont ez a **harmadik legjobb** megoldás a hulladékok kezelésére. Gyűjtjük szelektíven a műanyagot, fémet, üveget, papírt, és a veszélyes hulladékokat, aztán az okos gyárakban új tárgyak készülhetnek ezekből, és nem kell több nyersanyagot sem bányászni hozzá.”

- „Mi a **negyedik**?” kérdezte Ökocatica.

- „A hulladékok egy részét a hulladékhasznosító műben elégetik, azaz hőenergiává alakítják, és a káposztásmegyeri lakótelep fűtésére használják.”

- „Van ötödik is?” kérdezte Bionyuszi.

- „Sajnos az **ötödik út** a hulladéklerakóba vezet, ahol az idők végezetéig egy elszigetelt gödörbe kerülnek a hulladékok. Ezt kell megelőznünk mostantól! Nem halogathatjuk.”

A beszélgetés után sokáig játszottak a tanulók a szurdokban, s természetes mászókájuk a viharban kidőlt öreg juharfa volt.

III. rész: A hulladékpiramis

Háromnapos osztálykirándulásuk a Tihanyi-félszigetre vezetett, ahol Gergely bácsi, a környezetvédelmi mérnök volt a vezetőjük. A Horgásztanya feletti kutatóházban laktak, ahol az udvarban rackajuhot és szürkemarhákat is lehet látni. Hazánk egyik legszebb nemzeti parkjában bejárták a vízpartot és a hegyeket, megmászták az Aranyházat, bújócskáltak a gejzirkúpok között. Útjuk során megismerkedtek a helyi védett növényekkel és állatokkal, láttak ürgéket és csodás levendulamezőket is. Kirándulásuk végén megpihentek a sajki strandon, ahol a strand gondnoka elmondta nekik, hogy náluk már két éve szépen szelektálnak a strandolók! Szép, az erdős strandhoz illő fából készült gyűjtőket rakott ki, hogy az ország egyik legszebb fekvésű strandján ne éktelenkedjenek műanyag kukák. „Régen nem győztük elszállíttatni a sok szemetet, de amióta szelektálunk és a büfékben is kevesebb a palack, meg az eldobós pohár, sokkal könnyebb dolgunk van!” – büszkélkedik Gyuri bácsi.

- „Nézzeitek!” - kiáltott fel Ökocsibe. - „Ez a kerítésoszlop olyan, mintha fából lenne, de szerintem műanyag.”
- „Igen, méghozzá szelektíven gyűjtött műanyag darálékából készült, és nagyon erős, tartós kerítésoszlop lett belőle.” - helyeselt Gergely bácsi. „De a nálatok lévő törülközők és pólók egy része is PET-palackok újrahasznosításával készült.”

A lángosozóban is mutatott nekik érdekes termékeket Gergely bácsi. A papírtálcák újrapapírból készültek, a lámpaburákat, polcokat pedig egy művész készítette szintén újrahasznosított kartonból. Az üdítőket visszaváltható üvegekben szolgálták fel. Ezek akár 40-50-szer is újratöltésre kerülhetnek így, hogy majd a végén új üveget gyártsanak belőlük. - „Így valóban sok energiát és környezetszennyezést takaríthatunk meg, remélem, a többi strandon is ennyire figyelnek mindenre!” - ábrándozott Ökocsibe.

IV. rész: Gömöri praktikák

Ökocsibe és barátai környezetvédelmi tanulmányútjuk során a példamutató Gömörszőlős nevű kis falut látogatták meg az osztállyal. A faluban oktatóközpont épült hagyományos építőanyagokból, és bár az épület új, mégis tájba illő. Három szép napot töltöttek itt, sokat tanultak és dolgoztak az ökológia területén. Az első napon nagyon elámult Ökocsibe, s elhatározta, otthon ő is épít egy napenergiával működő gyümölcsaszalót a testvéreivel. Az tetszett meg neki, hogy nem kell hozzá áram, és egyáltalán nem szennyezi a környezetet. A második napon Ökocaticával együtt nagy dicséretet kaptak Iván bácsitól, aki a komposztáló kas fonását tanította az osztálynak. - „Jó, hogy hoztunk biciklit!” - örvendezett mindenki. A mogyoróveszőket ők maguk vágják, és Ti is láthatjátok, milyen jól sikerült a fonás.

- „Vajon rájött-e valaki, miért működik csodásan a kas?” - kérdezte Ildikó néni.

- „A komposztálás eredménye sok tápanyag, amit szeretnek a zöldségek. Gyökereikkel átszövik az egész építményt, és bő terméssel hálálják meg a gazdának a munkáját.” - felelte Ökocsibe.

Hogy honnan tudta a választ? Előző este nagyon figyelt a vetítésen.

- „Mennyibe kerül egy komposztáló kas elkészítése?” - kérdezte Zöldbrekkencs.

- „Nem kell ehhez más, csak akarat és egy kis szorgalom!” - válaszolta Iván bácsi.

Ezen a hétvégén jó sokat dolgozott a kis csapat, el is fáradtak rendre a kis zöldgallérosok. De nem dolgoztak hiába, hiszen minden nap munkájuk „gyümölcséből”, a sok finom helyben megtermelt terményből készültek a legfinomabb étek! Attila bácsi és Magdi néni a kerti kemencében sütött nekik ebédre parasztlángost, vacsorára pedig szilvalekváros buktát. Másnap reggel a kertben szedett finom menta- és citromfű teával indították a napot, s mellé megkóstolták a Gergő bácsi kecskesajtját.

V. rész: Hurrá, piacolunk!

Eljött a tanulmányi út utolsó napja. A finom reggeli után a helyi termelői piacra kalauzolta őket Zsombi, aki arról híres, hogy mindenhová kerékpárral jár: iskolába, sportolni, boltba, és amúgy kedvtelésből bárhova. A piacra Ökocsibe osztálya már előre készült: vittek magukkal fonott kosarat és vászontáskát, és listát is írtak, hogy mi is kell az esti bográcsba. Természetesen az évszaknak megfelelő termények közül vásároltak, no meg házilag befőzött lekvárokat és savanyúságokat is vettek. A tojás vásárlásához vittek magukkal tojástartót, a tejáruhoz pedig tisztára mosott üveggel álltak be a sorba.

Timi, a kézműves áruival elkápráztatta őket: festett mécesstartói és gyapjából készített báránycukorok tökéletes ajándékok, örülni fog otthon a család. Erika néni pultjánál finom friss főtt kukoricát és birsalmasajtot is kóstolhattak. Szóba is elegyedtek kóstolás közben, s kiderült Ő is a szomszéd faluból érkezett a piacra. „Itt mindenki környékbeli, hiszen a szervezők a közeli termelőket hívják meg, hogy ne kelljen sokat utazni az embereknek, és az árunak sem. De még így is többen telekocsival jövünk piacolni.” - büszkélkedett Erika.

„Ezen a piacon csupa természetes anyagból készített játék és ruha kapható.” - jegyezte meg Ökocatica. Ildikó néni babákat, és állatfigurákat vett a gyapjúműhely pultjánál. „Jók lesznek majd az osztálytermünkben! Ezek a szép és tartós játékok is segítenek majd abban, hogy egyhamar ne felejtsük el Gömörszőlősön töltött

napjainkat!” – s azzal elbúcsúztak az árusoktól és teli batyuval indultak el a vonatállomás felé, hogy elinduljanak haza, ahol sok-sok élményt kell elmesélni a többieknek.

Írta:

Eőry Krisztián

fafaragó, pedagógus

www.fafarago.com

További információk a tanösvényről:

<http://okopack.hu/hu/hasznos-hulladek-tanosveny>